
COMUNICAT DE PRESĂ
9 Aprilie 2014

**Lansarea cuplării piețelor din
Republica Cehă, Slovacia, Ungaria și România
planificată pentru 11 noiembrie 2014**

Comitetul Director al Proiectului 4M Market Coupling (4M MC) a confirmat la reuniunea sa din 02 aprilie 2014 că se preconizează ca piețele de energie electrică pentru ziua următoare din Republica Cehă, Slovacia, Ungaria și România să funcționeze în regim cuplat începând cu ziua de tranzacționare 11 noiembrie 2014 (pentru ziua de livrare 12 noiembrie 2014). Soluțiile aplicate în 4M MC, în prezent în curs de implementare, urmăresc compatibilitatea cu recent lansata cuplare a piețelor din regiunea nord-vest europeană (de exemplu soluția PCR, scala de preț, dimensiunea pasului de ofertare etc), cu ora limită de închidere a porții de transmitere a ofertelor menținută la ora 11:00 CET în conformitate cu decizia autorităților naționale de reglementare.

Considerând progresul înregistrat, Comitetul Director a stabilit reperele importante ale evoluției proiectului 4M MC în perioada următoare. Părțile proiectului se angajează să reconfirme data de lansare a proiectului în luna august, odată cu finalizarea unei părți semnificative a procesului de implementare. În luna septembrie sunt prevăzute ateliere de lucru coordonate la nivel național pentru participanții la piață în scopul prezentării aranjamentelor finale și furnizării de informații cu privire la testele care vor implica participanții la piață. În același timp vor fi organizate la nivel local campanii de informare referitoare la implementarea noilor reguli de tranzacționare și la caracteristicile soluției PCR.

Părțile proiectului vor informa periodic cu privire la progresele înregistrate în Proiectul 4M MC.

-end-

Informații de fond:

HUPX

Ca parte a procesului de liberalizare a sectorului energetic maghiar, piața organizată de energie electrică a fost lansată în iulie 2010 ca filială a MAVIR ZRt (Operatorul de Transport și de Sistem din Ungaria). De atunci, HUPX și-a clădit reputația de platformă absolut necesară pentru tranzacționarea energiei la nivel național. Dezvoltarea continuă a pieței pentru ziua următoare a HUPX a crescut interesul față de tranzacționarea organizată a energiei electrice în Ungaria, interes reflectat de creșterea semnificativă a numărului de participanți înregistrați. HUPX oferă, de asemenea, oportunități de tranzacționare futures cu livrare fizică. În plus față de decontarea tranzacțiilor încheiate pe bursa, tranzacțiile OTC pot fi, de asemenea, înregistrate. Această piață oferă contracte săptămânale, lunare, trimestriale și anuale în funcție de nevoile participanților la piață. În afara dedicării efortului în vederea operării unei piețe solide, HUPX Ltd. este preocupat în mod constant de îmbunătățirea nivelului de servicii oferit membrilor săi. Beneficiile aduse de HUPX:

- Contribuie la creșterea lichidității pieței prin furnizarea unui serviciu eficient, la un nivel calitativ ridicat
- Transparentizează prețurile pentru toți participanții la piața de energie electrică
- Asigură preluarea schimbărilor înregistrate pe piețele internaționale de energie electrică prin dezvoltarea permanentă
- Operează o platformă de tranzacționare conectată la și compatibilă cu piețele internaționale

Pentru mai multe informații consultați www.hupx.hu.

MAVIR

MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság [MAVIR, Operatorul Independent de Transport din Ungaria, MAVIR ZRt.] este o organizație tânără cu o îndelungată tradiție și experiență vastă. Tradiția, experiența și tinerețea nu sunt contradictorii în acest caz: înainte de înființarea MAVIR, Centrul Dispecerului Național îndeplinea încă din noiembrie 1949 sarcinile tehnice ale operării sistemului. Prin înființarea operatorului integrat de transport și sistem (OTS) la 1 ianuarie 2006 operatorul sistemului de transport a incorporat Direcția de Operare a Rețelei de la Compania Națională de Transport Energetic și Direcția pentru Rețeaua de Transport de la Companiile energetice din Ungaria srl. O echipă de experți cu înaltă calificare, care își iubesc profesia și o desfășoară la înalt nivel s-a alăturat societății MAVIR ZRt, ceea ce înseamnă mai mult decât fostul centru de dispecer: astăzi, sarcinile MAVIR ZRt sunt următoarele:

- Asigurarea funcționării fiabile, eficiente și sigure a Sistemului energetic ungar inclusiv a rezervei necesare de capacități de producere și transport;
- Supervizarea și sporirea activelor din sistemul de transport; realizarea de lucrări de rețehnologizare, întreținere și dezvoltare necesare pentru o furnizare adecvată și fiabilă;
- Asigurarea funcționării fără probleme și a extinderii pieței de electricitate, precum și accesul utilizatorilor sistemului în condiții egale;
- Prelucrarea datelor privind furnizarea energiei electrice primite de la participanți;
- Informarea participanților la piață pentru a preveni încheierea unor contracte lipsite de fezabilitate;
- Armonizarea funcționării sistemului energetic ungar cu sistemele vecine;
- Coordonarea colaborărilor internaționale;
- Pregătirea strategiei de dezvoltare a rețelei și avansarea de propuneri pentru dezvoltarea sectorului de producere;

Pe baza certificării inclusă în Decizia Oficiului de reglementare în domeniul energiei din Ungaria din 13 martie 2012, MAVIR funcționează în conformitate cu modelul ITO (Operator Independent de Transport); astfel, MAVIR este proprietarul și operatorul rețelei de transport în cadrul unei companii integrate de energie electrică.

Pentru mai multe informații consultați www.mavir.hu.

MEKH (HEA)

Autoritatea de reglementare în domeniul energiei și utilităților publice din Ungaria este un organism administrativ public, autonom, aflat sub controlul Parlamentului ungar. Sarcinile Autorității sunt precizate în Legea HEA (nr. XXII din 2013) precum și în Legile energiei electrice, termoficării, furnizării gazelor naturale, serviciilor publice de alimentare cu apă și a regimului deșeurilor.

În ceea ce privește extinderea proiectului de cuplare a piețelor CZ-SK-HU (5M MC), conform prevederilor acestor legi, responsabilitățile principale ale Autorității sunt următoarele:

- Emite și modifică licența pentru operarea sistemului de transport (MAVIR) și pentru administrarea pieței organizate (HUPX),
- Aprobă condițiile generale ale pieței de energie electrică (Codul comercial elaborat de MAVIR, Regulile de piață ale HUPX), precum și codurile de conduită în afaceri ale deținătorilor de licență,
- Aprobă aranjamentele internaționale relevante referitoare la cuplarea pieței,
- Determină sfera informațiilor publice,
- Investighează reclamațiile formulate de clienți.

Pentru mai multe informații consultați www.mekh.hu

OTE, a.s.

OTE, a.s., operatorul pieței de energie electrică și gaze din Republica Cehă, (OTE) este o companie pe acțiuni înființată în anul 2001. OTE furnizează servicii complete participanților la piața de energie electrică și gaze din Republica Cehă. OTE a început să organizeze tranzacții pe piața de energie electrică pentru ziua următoare din anul 2002 precum și pe piața intra-zilnică și pe cea dedicată blocurilor de energie electrică în anii care au urmat. OTE este operatorul pieței de gaze din 2010, incluzând operarea pieței de gaze pentru ziua următoare și a pieței intra-zilnice de gaze naturale. Prelucrarea și schimbul continuu de date necesar în vederea determinării și decontării dezechilibrelor între volumele contractate și cele realizate de energie electrică și gaze se numără între serviciile oferite de OTE participanților de pe piața cehă de energie electrică și gaze, precum și procedurile administrative asociate cu schimbarea furnizorului. De asemenea, OTE administrează Registrul național al emisiilor de gaze cu efect de seră. OTE este deținătorul licenței pentru activitățile de operator de piață, care include activitățile de pe piața de energie electrică și gaze din Republica Cehă.

Pentru mai multe informații consultați www.ote-cr.cz.

ČEPS, a.s.

ČEPS, societate pe acțiuni, este unicul operator al sistemului de transport și de sistem din Republica Cehă, deținând în acest sens o licență emisă de Oficiul de Reglementare în domeniul Energiei în conformitate cu Legea energiei. Compania este responsabilă pentru întreținerea și rețehnologizarea a 41 de stații cu 71 de transformatoare ce permit furnizarea energiei electrice din sistemul de transport în rețeaua de distribuție, precum și linii de 400 kV, cu o lungime totală de 3508 km și linii de 220 kV, cu o lungime totală de 1910 km. ČEPS este membru în organizațiile europene de profil. Compania este responsabilă cu menținerea echilibrului dintre producție și consum în timp real (servicii de sistem) precum și cu administrarea schimburilor transfrontaliere, inclusiv a tranzitelor. ČEPS a fost implicat în procesul de creare a piețelor liberalizate de energie electrică atât din Republica Cehă cât și în Europa.

Pentru mai multe informații consultați www.ceps.cz.

ERÚ

Oficiul de Reglementare în domeniul energiei ('ERÚ') a fost înființat la 1 ianuarie 2001 prin Legea 458/2000 din 28 noiembrie 2000 privind condițiile de afaceri și administrarea în industriile energetice ('Legea energiei'), după cum a fost modificată, ca autoritate administrativă de reglementare în sectorul energetic din Republica Cehă. ERÚ este responsabil în principal pentru sprijinirea concurenței pe piața de energie, susținerea utilizării energiei din resurse regenerabile și protecția intereselor consumatorului în domeniul industriilor energetice în cadrul cărora nu este posibilă concurența.

Pentru mai multe informații consultați www.eru.cz.

OKTE, a.s.

OKTE, a.s. este Organizatorul pieței pentru ziua următoare pe termen scurt din Republica Slovacă. OKTE a.s. a fost înregistrat ca entitate juridică independentă pe 11 august 2010. Activitatea principală a companiei este reglementată iar anumite tipuri de servicii furnizate fac obiectul prețurilor reglementate de către Oficiul pentru Reglementarea Industriilor de Transport. Organizarea pieței zilnice pe termen scurt funcționează conform Ordinului de funcționare al OKTE. Piața zilnică organizată pe termen scurt permite participanților la piață să ofere sau să solicite energie electrică pentru a spori posibilitatea de a avea o poziție comercială echilibrată anterior injecției/extracției de energie electrică în timp real, reducând în acest fel șansele de apariție a diferențelor între valoarea planificată și cea efectiv realizată. Alte responsabilități ale OKTE sunt decontarea dezechilibrelor, colectarea, gestionarea și furnizarea datelor măsurate și facturarea centralizată a tarifelor de operare a sistemului și a altor activități care fac obiectul decontării în Republica Slovacă. OKTE este și deținător al licenței pentru activitățile de operator de piață. Pentru mai multe informații consultați www.okte.sk.

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s.

De la 21 ianuarie 2002 compania Slovenská elektrizačná prenosová sústava sa operează sistemul de transport din Republica Slovacă în calitate de entitate juridică independentă. Misiunea companiei constă în operarea fiabilă a sistemului de transport asigurând controlul dispecerizării sistemului, întreținerea, rețehnologizarea și dezvoltarea sistemului astfel încât să se asigure o furnizare sustenabilă și în condiții de calitate a energiei electrice către toți utilizatorii sistemului de transport, precum și funcționarea sa în paralel cu sistemele de transport de ajustare. În același timp este esențial ca societatea să adere la principiile de transparentă și nediscriminare pentru accesul la rețea cu impact minim asupra mediului înconjurător. De asemenea este esențial să respecte cerințele prevăzute în legislația națională și în cea europeană, hotărârile autorității naționale de reglementare, regulile pertinente de funcționare precum și colaborarea internațională în cadrul rețelei de energie electrică interconectată sincron a UE. Pentru mai multe informații consultați www.sepsas.sk.

URSO

Oficiul de reglementare pentru industriile furnizând servicii de interes economic general este o autoritate administrativă de stat instituită în 2001. Oficiul îndeplinește funcția de organism de reglementare împreună cu Comitetul de reglementare, în sectoarele energiei electrice, gazelor, energiei termice și resurselor hidro. Obiectivul este acela de a crea și sprijini un mediu concurențial, de a proteja atât consumatorii cât și interesele titularilor de licență pentru a obține rate interne de rentabilitate rezonabile și pentru a asigura o aprovizionare fiabilă, economică și în condiții de calitate a bunurilor și serviciilor din sectoarele reglementate. Pentru mai multe informații consultați www.urso.gov.

OPCOM SA

Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale din România "OPCOM" SA a fost înființat în anul 2000 ca o companie pe acțiuni filială a Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice Transelectrica SA. Responsabilitățile derivă din rolul său de organizator și administrator al piețelor centralizate de energie electrică și de operator de decontare pe piața angro de energie electrică conform reglementărilor aplicabile ale ANRE și condițiilor din licențele numerele 407 și 1798. Activitățile principale realizate de OPCOM SA: tranzacționarea energiei electrice pe piața pentru ziua următoare (PZU) și pe piața intra-zilnică; tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale (PCCB and PCCB-CN); tranzacționarea certificatelor de mediu pe piața certificatelor verzi precum și pe platforma de tranzacționare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră; decontarea tranzacțiilor încheiate pe PZU, piața intra-zilnică și piața centralizată a certificatelor verzi; stabilirea obligațiilor de plată / drepturilor de încasare pentru Piața de Echilibrare și a dezechilibrelor cantitative și valorice ale Părților Responsabile cu Echilibrarea; supravegherea pieței și raportarea către ANRE; furnizarea informațiilor relevante către

participanții la piață, mass-media și publicului larg. OPCOM SA a fost licențiat pentru desfășurarea activității de administrare a piețelor centralizate în sectorul gazelor naturale.

Pentru mai multe informații consultați www.opcom.ro.

Transelectrica SA

Transelectrica a fost înființată prin Ordonanța guvernamentală nr. 627 din 31 iulie 2000 ca urmare a descentralizării Companiei Naționale de Electricitate CONEL.

Transelectrica este operatorul român de transport și de sistem (OTS) care are un rol principal pe piața de energie electrică din România.

Compania gestionează și operează sistemul de transport al energiei electrice și asigură schimburile de energie electrică între țările central și est europene în calitate de membru ENTSO-E (Rețeaua europeană a OTS pentru energie electrică).

Transelectrica este responsabilă cu transportul energiei electrice, operarea sistemului și a pieței, dezvoltarea infrastructurii de rețea și de piață asigurând securitatea SEN. De asemenea funcționează ca legătura principală între furnizarea și cererea de energie electrică, corelând permanent producerea cu consumul de energie, acționând ca operator al pieței de echilibrare.

Din 29 august 2006 Transelectrica este listată la Bursa de Valori București.

Misiune: Transelectrica asigură funcționarea fiabilă și sigură a SEN la standarde de calitate, asigurând totodată operarea rețelei naționale de transport al electricității în condiții transparente, nediscriminatorii și egale față de toți participanții la piață.

Pentru mai multe informații consultați www.transelectrica.ro.

ANRE

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei a fost înființată în anul 1999. Este organizată ca autoritate administrativă autonomă cu personalitate juridică și patrimoniu propriu aflată sub controlul Parlamentului, integral auto-finanțată și independentă în procesul decizional, organizare și funcționare. ANRE emite, aprobă și monitorizează implementarea cadrului național de reglementare obligatoriu necesar funcționării corespunzătoare a sectoarelor și piețelor de energie electrică, energie termică și gaze naturale în ceea ce privește eficiența, concurența, transparența și protecția consumatorilor. Responsabilitățile și competențele ANRE sunt prevăzute în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012.

Pentru mai multe informații consultați www.anre.ro.

PCR

Cuplarea prin Preț a Regiunilor (Price Coupling of Regions - PCR) este inițiativa a șapte burse de energie europene (APX, Belpex, EPEX SPOT, GME, Nord Pool Spot, OMIE și OTE), care furnizează o soluție unică de cuplare prin preț pentru calculul prețurilor la energie electrică în Europa și alocarea capacității transfrontaliere pentru ziua următoare.